

Comunicat de presă al AEM

Mediul european 2015: prosperitatea viitoare depinde de măsuri mai îndrăznețe în domeniul politicilor, al cunoașterii, al investițiilor și al inovării

Politicile europene în domeniul mediului și al climei au adus beneficii substanțiale, contribuind la îmbunătățirea mediului și a calității vieții și, în același timp, impulsivând inovarea, crearea de noi locuri de muncă și creșterea economică. Însă, în pofida acestor câștiguri, Europa se confruntă în continuare cu o serie de probleme persistente și din ce în ce mai grave legate de mediu. Soluționarea acestora va presupune schimbări fundamentale în sistemele de producție și consum, care sunt cauza principală a problemelor de mediu.

Acestea sunt câteva dintre principalele mesaje expuse în evaluarea cincinală efectuată de Agenția Europeană de Mediu, „[Mediul european – starea și perspectiva 2015](#)” (SOER 2015), publicată astăzi. SOER 2015 reprezintă o evaluare integrată a mediului european, care conține, de asemenea, evaluări și date de la nivel mondial, regional și național, precum și comparații între țări.

Politicile Uniunii Europene au adus beneficii substanțiale

În prezent, europenii se bucură de un aer și o apă mai curate, la groapa de gunoi ajung mai puține deșeuri și sunt reciclate mai multe resurse. Cu toate acestea, Europa mai are încă mult până la realizarea obiectivului unei „vieți bune în limitele planetei noastre” până în anul 2050, stabilit în [Al șaptelea program de acțiune pentru mediu](#). În ciuda faptului că utilizăm resursele naturale într-un mod mai eficient decât înainte, încă degradăm baza de resurse pe care o avem la dispoziție în Europa și în întreaga lume, iar probleme cum ar fi pierderea biodiversității și schimbările climatice constituie în continuare amenințări majore.

Hans Bruyninckx, directorul executiv al AEM, declară: „Analiza noastră arată că, de-a lungul anilor, politicile europene au răspuns cu succes multor provocări din domeniul mediului. Dar mai arată și altceva: că noi continuăm să deteriorăm sistemele naturale care ne susțin prosperitatea. Chiar dacă este o provocare imensă să trăim în limitele planetei noastre, avem beneficii uriașe dacă o acceptăm. Dacă am folosi la maximum capacitatea Europei de a inova, acest lucru ne-ar putea asigura cu adevărat sustenabilitatea și ne-ar putea plasa la limita superioară a științei și tehnologiei, prin crearea unor noi industrii și a unei societăți mai sănătoase”.

SOER 2015 subliniază necesitatea unor politici mai ambițioase pentru a îndeplini viziunea Europei pentru 2050. Raportul subliniază, de asemenea, nevoia de noi abordări care să răspundă naturii sistemice a multor probleme de mediu. De exemplu, presiunile externe, inclusiv tendințele majore la nivel mondial, pot contracara politicile specifice și eforturile locale de management de mediu. În plus, multe probleme de mediu se află în legătură directă cu sisteme de producție și consum care oferă numeroase locuri de muncă și mijloace de subsistență, iar schimbarea acestor sisteme generează costuri și beneficii diverse. Mai mult decât atât, îmbunătățirea eficienței este adesea contracarată de creșterea consumului.

Raportul concluzionează că, deși implementarea integrală a politicilor existente va fi esențială, nici politicile de mediu aflate în prezent în vigoare, nici sporirea eficienței din rațiuni economice și tehnologice nu vor fi suficiente pentru a îndeplini viziunea Europei pentru 2050.

Necesitatea de a transforma sistemele esențiale

Pentru a răspunde provocărilor complexe cu care se confruntă Europa va fi nevoie de politici mai ambițioase, împreună cu o mai bună cunoaștere și investiții mai inteligente, care să vizeze transformarea fundamentală a unor sisteme esențiale cum ar fi cel al produselor alimentare, al energiei și al locuințelor, transporturile, finanțele, sănătatea și educația. Vor fi necesare strategii și abordări care să vizeze atenuarea presiunilor și evitarea potențialelor efecte negative, refacerea ecosistemelor, corectarea inegalităților socioeconomice, precum și adaptarea la tendințe globale precum schimbările climatice și epuizarea resurselor.

În continuarea celor declarate, Dr. Bruyninckx afirmă: „Avem 35 de ani la dispoziție până în 2050 pentru a asigura sustenabilitatea planetei pe care trăim. Poate că ni se pare un viitor îndepărtat, dar pentru a ne atinge scopul trebuie să acționăm acum. Este necesar ca acțiunile și investițiile noastre să fie și mai ambițioase și mai coerente. Multe dintre deciziile pe care le luăm astăzi vor hotărî în ce mod vom trăi în 2050”.

SOER 2015 Mediul european: câteva fapte și tendințe

Capitalul natural

- Politicile Uniunii Europene au redus poluarea și au îmbunătățit în mod semnificativ calitatea aerului și a apei din Europa. Cu toate acestea, degradarea continuă a ecosistemelor amenință producția economică și bunăstarea Europei.
- Biodiversitatea este în continuare în declin. 60% dintre speciile evaluate și 77% dintre habitatele evaluate au înregistrat o stare de conservare nefavorabilă. Europa nu este pe drumul cel bun înspre îndeplinirea obiectivului de stopare a pierderii biodiversității până în 2020.
- Calitatea apei dulci s-a îmbunătățit în ultimii ani; cu toate acestea, aproximativ jumătate din masele de apă dulce din Europa probabil că nu vor ajunge la o „stare ecologică bună” în 2015.
- Biodiversitatea marină și de coastă constituie un motiv deosebit de îngrijorare, fiind supusă unor presiuni precum degradarea sedimentului marin, poluarea, speciile alogene invazive și acidificarea. Pescuitul excesiv a scăzut în Oceanul Atlantic și în Marea Baltică, dar în Marea Mediterană tabloul este mai trist, 91 % dintre stocurile evaluate fiind exploatate excesiv în 2014.
- Mai puțin de 6 % din suprafața cultivată a Europei a fost folosită pentru agricultura ecologică în 2012, existând diferențe mari între țări.
- Privind în perspectivă, se preconizează că efectele schimbărilor climatice vor intensifica aceste presiuni, iar impactul pierderii biodiversității și cauzele care stau la baza acestora vor continua să existe.

Utilizarea eficientă a resurselor

- Consumul intern de resurse a fost de 16,7 tone pe cap de locuitor în 2007, iar în 2012 scăzuse până la 13,7 tone, în parte din cauza prăbușirii industriei construcțiilor în unele țări.
- Gestionarea deșeurilor s-a îmbunătățit în ultimii ani, scăzând atât cantitatea de deșeuri generate, cât și cea trimisă la groapa de gunoi. Ratele de reciclare au crescut în 21 de țări între 2004 și 2012, iar ratele de depozitare a deșeurilor au scăzut în 27 dintre cele 31 de țări (pentru care sunt disponibile date). Țările din SEE au atins o rată medie de reciclare de 29 % în 2012, comparativ cu 22 % în 2004.
- Emisiile de gaze cu efect de seră au scăzut cu 19 % față de 1990, în ciuda creșterii cu 45 % a producției economice. Utilizarea combustibililor fosili a scăzut, ca și emisiile unor poluanți proveniți din transport și industrie.
- Criza financiară din 2008 și dificultățile economice ulterioare au contribuit și ele la reducerea unor presiuni asupra mediului. Rămâne de văzut dacă vor fi menținute aceste îmbunătățiri.
- Politicile recent agreate nu sunt suficiente pentru ca Europa să își atingă obiectivele de mediu pe termen lung, cum ar fi reducerea cu 80-95 % a emisiilor de gaze cu efect de seră.

Sănătatea și bunăstarea

- Politicile de mediu au adus îmbunătățiri calității apei potabile și a apei de scăldat și au redus expunerea la principalii poluanți periculoși.

- Poluarea atmosferică și cea fonică continuă să provoace probleme grave de sănătate în zonele urbane. În 2011, aproximativ 430 000 de decese premature în UE au fost atribuite particulelor fine, în timp ce expunerea la zgomot contribuie la cel puțin 10 000 de decese premature cauzate în fiecare an de bolile de inimă.
- Utilizarea tot mai răspândită a substanțelor chimice, în special în produsele de consum, a fost asociată cu sporirea bolilor și a tulburărilor endocrine observate la om.
- Se preconizează că îmbunătățirea estimată a calității aerului va fi insuficientă pentru a opri aceste efecte nocive, în timp ce efectele negative ale schimbărilor climatice se vor agrava.
- Sectorul industriei ecologice a crescut cu peste 50 % din 2000 până în 2011 și este unul dintre puținele sectoare care au înflorit în ceea ce privește veniturile și locurile de muncă, de la criza financiară din 2008.

Note către redactor

Despre AEM

Agenția Europeană de Mediu (AEM) este o agenție a Uniunii Europene. AEM are scopul de a sprijini dezvoltarea durabilă și de a contribui la îmbunătățirea semnificativă și cuantificabilă a stării mediului în Europa prin furnizarea de informații prompte, specifice, relevante și de încredere atât factorilor de decizie politică, cât și publicului. AEM este sprijinită în activitatea sa de către Rețeaua europeană de informare și observare a mediului ([Eionet](#)), formată din 39 de țări europene.

Despre SOER 2015

Evaluarea „[Mediul european – starea și perspectiva 2015](#)” cuprinde două rapoarte și 87 de note informative online (denumite „briefing”). Acestea sunt: Raportul de sinteză și Raportul privind evaluarea tendințelor majore la nivel mondial, completate de 11 informări privind tendințele majore la nivel mondial, 25 de informări privind Europa, 9 informări cu comparații între țări, 39 de informări de țară (bazate pe rapoartele naționale privind starea mediului) și 3 informări la nivel regional.

SOER 2015:

- oferă o evaluare cuprinzătoare și integrată a stării mediului din Europa, a tendințelor și a perspectivelor în context global.
- oferă informații cu privire la aplicarea politicii europene de mediu între 2015 și 2020.
- analizează oportunitățile de modificare a politicilor existente (și cunoștințele pe care sunt fundamentate acestea), în scopul îndeplinirii viziunii Uniunii Europene pentru 2050 privind o viață bună în limitele planetei noastre.
- a fost elaborat ca o lucrare comună, în strânsă colaborare cu Eionet și cu serviciile Comisiei Europene. Pe lângă acestea, în procesul de evaluare *inter pares* au fost implicate și câteva organizații internaționale.

www.eea.europa.eu/soer

Informații de contact

Pentru întrebări din partea **mass-media**:

Dna Iben Stanhardt

+45 33 36 7168

iben.stanhardt@eea.europa.eu

DI Arthur Girling

+45 33 36 71 09

arthur.girling@eea.europa.eu